

Wiele płatności w transakcjach handlowych między podmiotami gospodarczymi lub między podmiotami gospodarczymi a organami publicznymi dokonywanych jest po terminie uzgodnionym w umowie lub określonym w ogólnych warunkach handlowych. Chociaż towary zostały dostarczone, a usługi świadczone, wiele odpowiadających im faktur płaconych jest długo po terminie. Takie opóźnienia w płatnościach mają negatywny wpływ na płynność finansową i komplikują zarządzanie finansami przedsiębiorstwa – takie motywy skłoniły Parlament Europejski i Radę do wydania w dniu 16 lutego 2011 roku wersji przekształconej dyrektywy w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych.

Regulacje te zostaną wprowadzone do prawa polskiego poprzez ustawę o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, której projekt założeń został właśnie skierowany do zaopiniowania przez Zespół ds. Infrastruktury, Rozwoju Lokalnego, Polityki Regionalnej oraz Środowiska.

Najistotniejsze wprowadzane zmiany polegają na:

- rozszerzeniu zakresu podmiotowego ustawy o przedsiębiorców z państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego będących stroną transakcji handlowej z polskim przedsiębiorcą lub organem publicznym;
- zróżnicowaniu pozycji przedsiębiorcy i organu publicznego jako zamawiających – wyższe wymagania stawiane są organowi publicznemu;
- ustaleniu maksymalnych umownych terminów płatności. Dotychczasowe przepisy wprowadzały odsetki za opóźnienie w przypadku płatności mieszczących się w terminie płatności, ale następujących po upływie 30 dni od dnia spełnienia świadczenia; nie odnosiły się natomiast do samych terminów płatności. Nowelizacja ustawy ograniczy tę możliwość – terminy umowne nie będą mogły przekraczać 60 dni kalendarzowych w transakcjach między przedsiębiorcami (chyba że strony wyraźnie ustalą inaczej i pod warunkiem, że nie będzie to rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela) i 30 dni kalendarzowych (w szczególnych przypadkach, w szczególności w odniesieniu do świadczeń zdrowotnych – 60 dni) w transakcjach między przedsiębiorcami a organami publicznymi;
- zastrzeżeniu, że procedura weryfikacji towaru lub usługi przez dłużnika nie będzie mogła – co do zasady – przekraczać 30 dni kalendarzowych od daty otrzymania towaru lub usługi;
- przyjęciu zasady, że w przypadku niezapłaconej raty płatności, naliczenie odsetek dotyczyć będzie tylko niezapłaconej raty, a nie całej kwoty należności;
- wprowadzeniu zryczałtowanej rekompensaty za koszty odzyskiwania należności. Wierzycielowi, który będzie zmuszony podjąć próby odzyskania należności po dniu, gdy odsetki za opóźnienie w płatnościach staną się wymagalne, będzie przysługiwała rekompensata w wysokości wyrażonej w złotych równowartości kwoty 40 EUR. Jeśli poniesione koszty okażą się wyższe wierzycielowi będzie przysługiwało roszczenie o zwrot wydatków.